

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	Бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	053 Психологія
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	Весінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	10.0
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	екзамен

Автор курсу та лектор:

Лук'янюк Олександр Васильович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

старший викладач кафедри здоров'я людини та фізичного виховання

посада

64LAV@ukr.net

електронна адреса

+38-095-414-4632

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять є формування комплексу знань та на їх основі професійних умінь із застосування методів фізіотерапевтичних впливів для лікування, реабілітації та профілактики захворювань у відповідності з ОКХ та вимог ОПП.

Метою самостійної роботи за дисципліною «Основи фізичної реабілітації» є засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу в час вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: Історичні витоки становлення сучасної системи фізичної реабілітації. Загальні поняття про фізичну реабілітацію, основні терміни. Основні принципи відносин фахівця з клієнтом. Основні вимоги використання у фізичній реабілітації хворих засобів лікувальної фізичної культури, лікувального масажу, фізіотерапії, механотерапії, працетерапії у лікарняному і післялікарняному періодах реабілітації.

Вміння: Здійснювати пошук, аналізувати і оцінювати інформацію з різних джерел. Проводити на основі отриманих знань методично правильні заходи та дії з діагностування широкого спектру проявів порушення норм здоров'я. Аргументувати вибір використання засобів фізичної реабілітації при різних травмах та захворюваннях. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення щодо засобів фізичної реабілітації у комплексному лікуванні хворих. Володіти галузевою термінологією. Застосувати отриманні знання у професійній діяльності.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання з дисциплін: «Анатомія та фізіологія людини», «Вікова анатомія та фізіологія», «Біологія з основами антропології та генетики», «Біомеханіка», «Методика навчання основ здоров'я, проведення виховної роботи з формування мотивації до здорового способу життя».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни - створення повної уяви про застосування засобів фізичної реабілітації у комплексному лікуванні хворих.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

1. Опанування засобами фізичної реабілітації, послідовністю застосування її форм і методів відповідно до характеру перебігу захворювання, загального стану хворого, періоду та етапу реабілітації, рухового режиму тощо.
2. Вміння послідовно і методично правильно застосувати засоби фізичної реабілітації.
3. Опанування знаннями щодо показань та протипоказань використання засобів фізичної реабілітації.
4. Здатність формувати сучасні погляди на фізичну реабілітацію.
5. Вміння обґрунтовувати з клініко-фізіологічних позицій необхідність використання у фізичній реабілітації хворих засобів лікувальної фізичної культури, лікувального масажу, фізіотерапії, механотерапії, працетерапії у лікарняному і післялікарняному періодах реабілітації.
6. Вміння поєднувати теорію з практикою.
7. Вміння використовувати у соціальній та професійній реабілітації лікувальних і профілактичних засобів з метою комплексного відновлення фізичного здоров'я та працездатності хворих і інвалідів.
8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Структура курсу

№	Тема	Години (ЛК/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Становлення реабілітації	1/0,5	Історія лікувального застосування фізичних вправ та масажу. Становлення реабілітації.	Опитування.
2	Основи реабілітації	1/0,5	Визначення поняття «реабілітація». Завдання, мета і принципи реабілітації. Види, періоди і етапи реабілітації.	Індивідуальні завдання. Опитування.
3	Загальні питання фізичної реабілітації	2/1	Фізична реабілітація. Класифікація засобів і методів лікувальної фізкультури. Механізми лікувальної та оздоровчої дії фізичних вправ. Оцінка ефективності використання лікувальної фізкультури в комплексному лікуванні хворих.	Індивідуальні завдання. Опитування.
4	Лікувальна фізична культура	2/2	Лікувальна фізична культура. Засоби і форми лікувальної фізичної культури. Періоди застосування лікувальної фізичної культури. Загальні вимоги до методики проведення занять лікувальної фізичної культури. Рухові режими лікувальної фізичної культури. Вимірювання рухів у суглобах.	Практичні вправи. Тестове завдання. Опитування.
5	Лікувальний масаж	2/2	Механізми лікувальної дії масажу. Вплив масажу на окремі системи організму. Форми і методи лікувального масажу	Тестове завдання. Обговорення.
6	Фізіотерапія, як засіб фізичної реабілітації	2/1	Методи фізіотерапії. Механізми лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація лікувальних фізичних чинників. Характеристика лікувальних фізичних чинників.	Практичні вправи. Тестові та індивідуальні завдання. Опитування.
7	Механотерапія, праце терапія у системі фізичної реабілітації	2/1	Механотерапія. Лікарняний період реабілітації. Післялікарняний період реабілітації. Працетерапія. Загальнозміцнююча (тонізуюча), відновна і професійна працетерапія.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування.
8	Посаднання засобів фізичної реабілітації	2/1	Комплексне лікування. Комбінації застосування засобів фізичної реабілітації.	Практичні вправи. Тестові та індивідуальні завдання. Опитування.
9	Санаторно-курортна реабілітація. Бальнеотерапія	2/1	Загальні поняття про санаторно-курортне лікування, як засіб фізичної реабілітації. Курорт. Санітарно-курортний режим. Бальнеотерапія.	Індивідуальні завдання. Опитування.
10	Водолікування та теплолікування	2/1	Механізм дії мінеральних вод на організм людини. Фізичні і фізіологічні основи водолікування. Методики А. Залманова, С. Кнейппа, П. Іванова. Теплолікування. Механізм фізіологічної дії лікувальних грязей.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
11	Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях	2/1	Травми опорно-рухового апарату. Рани. Опіки і відмороження.	Практичні вправи. Тестові та індивідуальні завдання. Опитування
		2/1	Переломи кісток. Особливості методики ЛФК.	
		2/1	Ампутації. Особливості реабілітації.	

№	Тема	Години (ЛК/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
12	Особливості фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів	2/1	Особливості фізичної реабілітації при ушкодженнях опорно-рухового апарату у спортсменів. Терміни повернення до тренувальних і змагальних навантажень спортсменів, що перенесли травми опорно-рухового апарату.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.
13	Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на органах грудної і черевної порожнин	2/2	Особливості реабілітації при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини. Особливості реабілітації при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.
14	Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи.	2/2	Загальна характеристика захворювань серцево-судинної системи. Обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. Недостатність кровообігу. Атеросклероз. Інфаркт міокарда. Стенокардія. Фізична реабілітація при гіпертонічній хворобі. Гіпотонічна хвороба та ревматизм. Захворювання серця.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.
15	Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання	2/2	Загальна характеристика захворювань дихальної системи. Особливості методики ЛФК при захворюваннях органів дихання. Пневмонія, фізична реабілітація при пневмонії. Плеврит, бронхіальна астма та емфізема легень.	Індивідуальні завдання. Опитування.
16	Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення	2/2	Загальна характеристика захворювань органів травлення. Фізична реабілітація при гастритах. Фізична реабілітація при виразковій хворобі. Фізична реабілітація при захворюваннях кишківника.	Практичні вправи. Опитування.
17	Фізична реабілітація при захворюваннях обміну речовин	2/2	Клініко-фізіологічне обґрунтування при захворюваннях обміну речовин. Ожиріння, цукровий діабет, подагра.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.
18	Фізична реабілітація при захворюваннях суглобів	2/1	Загальна характеристика і класифікація артритів. Фізична реабілітація при артритах. Загальна характеристика артрозів. Фізична реабілітація при артрозах.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.
19	Фізична реабілітація при дефектах постави, сколіозах та плоскостопості	2/2	Дефекти постави, характеристика і особливості фізичної реабілітації. Сколіоз, ступені сколіозу і фізична реабілітація при різних ступенях сколіозу. Види плоскостопості і особливості фізичної реабілітації.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.

№	Тема	Години (ЛК/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
20	Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи	2/1	Загальна характеристика захворювань центральної і периферичної нервової системи. Клініко-фізіологічне обґрунтування при захворюваннях. Реабілітація при радикуліті. Неврит лицевого нерва. Неврит окремих нервів верхніх і нижніх кінцівок. Реабілітація при інсульті. Травми головного і спинного мозку. Неврози.	Практичні вправи. Індивідуальні та тестові завдання. Опитування.
Всього годин:		42/28		

Рекомендована література

Основна література:

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – К.: Олімпійська література, 2005. – 324 с.
2. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації / Г. Окамото. – Л. : Галицька видавнича спілка, 2002. – 294 с.
3. Стандартні правила щодо урівняння можливостей інвалідів / Л. : Надія, 1998. – 48 с
4. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина (Вибрані лекції для студентів) / Абрамов В.В., Клапчук В.В., Смирнова О.Л. та ін.; за ред. проф. В.В Клапчука. – Дніпропетровськ: Медакадемія, 2006. – 179 с.
5. Лікувальна фізкультура та технічні засоби реабілітації : навчальний посібник / Д.М. Циганок, І.В. Янович, Ю.А. Завацький. В.А.Шаповалова – Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2022. – 190 с.

Допоміжна:

1. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина (Вибрані лекції для студентів) / Абрамов В.В., Клапчук В.В., Смирнова О.Л. та ін.; за ред. проф. В.В Клапчука. – Дніпропетровськ: Медакадемія, 2006. – 179 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.- 528с
3. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред. В.А.Епифанова, Г.Л. Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.
4. Лікувальна фізична культура: Підручник / за ред. проф. В.С. Соколовського; Одеса, Одеський медичний університет, 2005р.-234с.
5. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с. (Українською мовою).
6. Основи фізичної реабілітації / Магльований А., Мухін В., Магльована Г. - Львів, 2006. - 150 с. І8ВН 5-7763-2350-9 © Магльований А., Мухін В., Магльована Г., 2006

Інформаційні ресурси.

- Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
- Teams

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Практичні заняття, тести	50
Індивідуальні завдання (контрольні роботи, реферат, глосарій термінів, тези участі у конференціях тощо)	30
Підсумковий екзаменаційний тест	20
Разом:	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: <ul style="list-style-type: none"> - за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE.
<i>Завдання і заняття:</i>	Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.
<i>Поведінка на заняттях:</i>	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. На заняття здобувачі вищої освіти мають з'являтися вчасно (відеозв'язок Teams) відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.